

Länsstyrelsen
Gävleborg

Naturvårdsenheten

BESLUT
2015-04-30

1 (13)
Dnr 511-5111-12
01-203

Se sändlista

BILDANDE AV TROLLBERGETS NATURRESERVAT

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsats på karta enligt bilaga 1 och 2, med de gränser som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Trollbergets naturreservat.

För att tillgodose och uppnå syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se Föreskrifter för naturreservatet).

Slutligen fastställer länsstyrelsen med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skötselplan enligt bilaga 3 för naturreservatets långsiktiga vård. Förvaltare för naturreservatet ska vara länsstyrelsen.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Förevarande beslut träder i kraft när det vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt punkten C om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet träder dock i kraft den dag som framgår av kungörelsen i länets författningssamling, och dessa föreskrifter gäller därvid enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Trollbergets naturreservat
NVR-id:	21-2031349
Kommun:	Ockelbo
Karta:	Ekonomisk karta 14 H:2a, 14 H:3a
Lägesbeskrivning:	Ca 10 km norr om Ockelbo, vid sjön Ekaren. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM):	E:595102 N: 6763551
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 1)
Fastigheter och markägare:	Mo 6:32, Privat Mo 6:33, Privat
Areal (från VIC Natur):	Total areal 70,7 ha Landareal 58,8 ha Produktiv skogsmark 58,1 ha Därav naturskog* ca 44 ha <small>*Areal från länsstyrelsens naturskogsinventering</small>
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Friluftsliv:	Området är av stort intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden och att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. Syftet är också att bevara och visa områdets kulturhistoria samt att tillgodose friluftslivets behov av områden. Den värdefulla livsmiljön naturskogsartad äldre skog, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för denna livsmiljö i det låglänta skogslandskapet norr om den biologiska norrlandsgränsen (*Limes Norrlandicus*) ska bevaras. Strukturer som död ved, gamla grova träd samt inslag av asp ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Det ska finnas möjlighet för besökare att uppleva naturen i området.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.

- Exploateringar och arbetsföretag som riskerar att skada naturmiljön i området förhindras.
- Den naturskogsartade skogen i naturreservatet tillåts utvecklas fritt genom naturliga processer.
- Ungskog som ingår i naturreservatet kan röjas för att höja andelen lövträd, framförallt för att gynna asp.
- Friluftsliv underlättas genom att befintliga stigar underhålls samt genom att en bro och en rastplats hålls i gott skick.

Skäl för beslutet

Trollbergets naturreservat består av ett skogsområde med äldre barrblandskog och granskog. Beståndsåldern är på drygt 100 år med inslag av äldre, ca 200 åriga, tallar. Det finns allmänt till rikligt med gamla senvuxna granar och granlågor. Uppe på Trollbergets topp växer äldre hällmarkstallskog med gott om gamla tallar och fynd av tallticka. Området öster om vattendraget har bitvis mycket gott om liggande död granved. En stor del av lågorna kommer från en stormfällning i början av 2000-talet. Rödlistade arter knutna till död granved är påträffade, nämligen rynkskinn och ullticka. Bitvis finns det gott om lövträd, framförallt asp, med grova dimensioner. I nordöstra delen av området växer ett antal riktigt grova aspar med god föryngring.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna under A och C nedan utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, som framgår av föreskrifterna B1-B8 nedan och som kommer att preciseras i skötselplan. Inte heller utgör föreskrifterna hinder för länsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv inom naturreservatet.

Föreskrifterna utgör inte hinder för normalt underhåll av befintlig ledningsgata, såväl tekniskt underhåll som underhåll av ledningsgata.

- A. *Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden*

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,

2. uppföra byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva vattenverksamhet, som t.ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,
5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämna, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
6. bedriva mineralutvinning,
7. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,
8. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik,
9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
10. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
11. upplåta mark för militära övningar,
12. utan Länsstyrelsens tillstånd upplåta mark eller vatten för organiserade tävlingar.

Föreskriften 8 utgör inte hinder för att använda älgdragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras.

Föreskriften 8 utgör heller inte hinder för att i samband med skogsbruk på Mo 6:32 nyttja körväg över Mo 6:33 (streckningen markerad på föreskriftskartan).

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktigas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla följande intrång.

1. Utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor.
3. Markering och underhåll av stigar.
4. Anläggning och underhåll av friluftsanläggningar, så som rastplats inklusive eldstad i anslutning Ekarens utlopp samt vindskydd och bro.
5. Underhåll av vägen som leder in i reservatet från väster, iordningställande av parkeringsplats på lämplig plats i anslutning till entrén i väster, samt underhåll och eventuellt upprustning av den båtplats som ligger i slutet av vägen (enligt karta, bilaga 4). Möjlighet ska även finnas att lägga i flytbryggor, både vid båtplatsen och rastplatsen.
6. Avveckling av gammal skogskoja och dass som vid reservatets bildande finns inom området.
7. Röjning av ungskog med syfte att gynna lövträd (enligt karta, bilaga 4).
8. Undersökning och dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik,
2. elda annat än på anvisad plats med medtagen eller tillhandahållen ved,
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
4. plocka eller skada vedsvampar, mossor eller lavar, samt gräva eller dra upp kärlväxter,
5. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,

6. sätta upp tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka) i samband med jakt eller i samband med organiserad friluftsvksamhet,
7. skada fast föremål eller ytbildning, så som att omlagra eller bortföra sten eller därmed jämförligt,
8. använda området för militära övningar,
9. utan Länsstyrelsen tillstånd använda området för organiserade tävlingar.

Föreskriften 1 utgör inte hinder för att framföra motorbåt på sjön och för snöskoter på sjöis, eller för att använda älgdragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras.

Föreskriften 5 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt i samband med den jakt och det fiske som är tillåtet i naturreservatet.

Ärendets beredning

Områdets höga naturvärden blev kända hos Skogsstyrelsen under 2011, då de blev kontaktade av markägarnas ombud på Mellanskog. Vid Skogsstyrelsens fältbesök klassades stora delar av området som nyckelbiotop. Då området bedömdes vara för stort för att skyddas som biotopskyddsområde kontaktades Länsstyrelsen. Länsstyrelsen inventerade Trollberget under sommaren 2012. Alla markägare var positivt inställda till att skydda området som naturreservat för att bevara området för framtiden och en dialog fördes kring gränsdragningar. Initialt ville några av markägarna att hela fastigheten Mo 6:33 skulle inkluderas i skyddet, även gammal ängsmark på ovasidan av Mo 6:58, men det bedömdes inte vara motiverat. Naturvårdsverket godkände området för naturreservatsbildning i september 2012.

Värderingen utfördes av konsultfirman Landeum KB under oktober 2012. Efter förhandlingar med markägarna löstes markåtkomsten genom intrångsavtal under hösten 2013. I samband med detta tecknades även ett nyttjanderättsavtal för den vägsträcka som leder in i reservatet från Ekbovägen. Förhandlingarna sköttes av Nils Spross på Norrbryggan AB.

Förbudet mot att avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörda fastigheter. Överenskommelse om ersättning enligt 34 §

förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, har länsstyrelsen gjort bedömningen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen. Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken utgörs av bestämmelser som tydliggör allemansrätten och i någon mån begränsar denna på de områden där detta behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Beslut och skötselplan skickades på remiss till sakägare, myndigheter och andra berörda den 16 januari 2015.

Följande synpunkter inkom:

- Markägarna tycker att det är både viktigt och glädjande att kunna bidra till att bevara den biologiska mångfalden i skogen och att se till att människor även i framtiden ska ha tillgång till orörd "trollskog". Markägarna poängterar i sitt remissvar hur viktig Stråkbbron är för reservatet och anser att de otydliga skrivningarna i förslaget ska ändras så att det tydligt framgår att en ny bro skall byggas, och att Länsstyrelsen/ Naturvårdsverket snarast avsätter pengar för detta och utför byggnationen. Länsstyrelsen har tagit markägarnas yttrande i beaktande, och har justerat formuleringarna så att det ska framgå att Stråkbbron ska återställas.
- Skogsstyrelsen ställer sig mycket positiv till bildandet av naturreservatet. Området är inventerat av Skogsstyrelsen i omgångar och senast 2011 då det blev rejäla utökningar av nyckelbiotoperna på båda sidor om Ekaren. Området har mycket höga naturvärden, kulturvärden och är intressant för det rörliga friluftslivet. Stor del av området har fri utveckling men länsstyrelsen har även i skötselplanen beskrivit naturvårdande åtgärder för att gynna lövvärden, vilket är väldigt bra.
- Sveriges geologiska undersökning har inga synpunkter på bildandet av naturreservatet. De noterar att länsstyrelsen har kännedom om "Trollbergets silvergruva" som finns i området. Det finns inga prospekteringsintressen i området. Den geologiska beskrivningen i skötselplanen är korrekt och följer befintlig referens. SGU tycker att det vore lämpligt om föreskrifterna till reservatet anger att länsstyrelsen kan ge tillstånd för provtagning av jordlager och berggrund, under förutsättning att denna åverkan inte annat än obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till att bevara. De menar att en sådan

undersökning kan vara av intresse för att bättre förstå de geologiska sammanhangen, även om detta inte är uttalat i syftet med naturreservatet. Länsstyrelsen anser att alla ingrepp som strider mot naturreservatets syften generellt bör vara förbjudna. Det gäller skogsbruk, dikning, byggande, täkt mm. Önskemål om provtagning liksom andra åtgärder som strider mot föreskrifterna kan i det enskilda fallet prövas genom begäran om dispens.

- Gösta Granström, ägare till Mo 6:58 och fastighetsgranne till reservatet, tycker att bildandet av Trollbergets naturreservat är ett lovvärt initiativ och att området är väl värt att bevara för framtida generationer. Han är dock bekymrad över hur han som granne till området kommer att påverkas på olika sätt, bland annat vad en ökad besöksfrekvens kan orsaka i allt från ökad biltrafik till nedskräpning och störning. Granström har synpunkter på avgränsningen av området och lyfter upp ett antal frågor kring den planerade skötseln av området. Vid utformning av reservatets avgränsning har olika avvägningar gjorts och hänsyn har tagits till områdets naturvärden samt markägarnas önskemål. Gränsen går till stora delar i befintliga fastighetsgränser. Granström är kritisk till att befintliga anläggningar såsom dass, grillplats och soptunna i området tidigare har skötts på ett dåligt sätt. Länsstyrelsen har inte haft kännedom om området tidigare, inte varit ansvariga förvaltare och vet heller inte var det ansvaret tidigare har legat. Genom att reservatet bildas tar länsstyrelsen nu på sig förvaltarskapet. Idag finns inte någon soptunna på platsen och även dasset ska avvecklas, för att på ett bra sätt kunna säkerställa att området hålls hygieniskt och fint för allmänhet och besökare.

Länsstyrelsen gör vidare bedömningen att bildandet av naturreservatet inte medför någon ökad risk för skogsbrand i området, vilket Granström anser och vill varna för. Tvärt om är det moderna skogsbruket en stor orsak till skogsbränder. Skogar i produktion är ofta torrare på grund av ökad instrålning och vind jämfört med tätare naturskogar som behåller sin fuktighet. Dessutom medför körning med skogsbruksmaskiner en stor brandrisk genom gnistbildning och varma motorer. Detta medför att risken för skogsbrand blir lägre i det här området genom att naturreservat bildas och modernt skogsbruk förbjuds. Inga naturvårdsbränningar planeras i området.

Granström påpekar att flera av de planerade åtgärderna som planeras ligger inom strandskyddat område (infart, planerad parkeringsplats, rastplats/grillplats och eventuella flytbryggor) och att detta kan kräva dispens. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Inom ett

strandskyddsområde får inte byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt. Länsstyrelsen tar hänsyn till detta och verkar för att syftet med strandskyddet ska efterlevas, nämligen delvis att allmänheten ska ha tillgång till strandområden. Inga åtgärder som försämrar livsvillkoren för djur- och växtlivet, eller begränsar allmänhetens tillgång till strandområden ska genomföras utan dispens, om sådan bedöms behövas.

Granström ifrågasätter även Länsstyrelsens val av infartsväg till reservatet och föreslår alternativa infartsvägar. Dessa alternativa vägar är i sämre skick och skulle innebära högre kostnader. Den ena skogsbilvägen är även längre och passerar igenom Mörtebo, i närheten av flera bostadshus. Länsstyrelsen har beaktat andra alternativa infarter, men funnit att infart via Ekbohålet är den lämpligaste. Nyttjanderättsavtal för vägsträckningen in i reservatet har tecknats med markägarna (Mo 6:33) och uppgörelse angående andelar i Ekbovägen pågår (med vägsamfälligheten Mo ga:9).

Angående fisket i Ekaren, som Granström frågar om i sitt remissvar, så reglerar inte reservatsbeslutet detta. Ockelbo Nordöstra fiskevårdsområde (FVO) har remissats reservatsbeslutet och har inte inkommit med några synpunkter. Vid frågor om fiskerätt i Ekaren hänvisar länsstyrelsen i första hand till fiskevårdsområdet. Granström inkom även med information om områdets tidiga historik som har arbetats in i skötselplanens historiska beskrivning.

- Ockelbo kommun är positiva till det planerade reservatet. Området har stor potential att bli ett populärt utflyktsmål. Kommunen önskar en ändring i beslut och skötselplan, gällande Stråkbron, som Bygg- och miljönämnden anser måste finnas för att kunna utnyttja reservatet som sig bör. Bron bör vara på plats när naturreservatet bildas och medel bör avsättas för detta. Länsstyrelsen har för avsikt att återställa Stråkbron och har justerat formuleringar i beslut och skötselplan så att detta ska framgå. Bron kommer däremot inte att vara på plats innan detta beslut om reservatets bildande fattas.
- Fortum Distribution AB framhåller att det är viktigt att underhåll av kraftledningsgatan kan göras på sedvanligt vis, samt anser att föreskrifternas struktur skulle kunna vara annorlunda. Det finns ett undantag för detta underhåll och föreskrifterna är i detta beslut är strukturerade i enighet med de flesta andra beslut fattade i länet.

Länsstyrelsens motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § andra stycket miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § första stycket miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken, följer att det i beslutet ska anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Enligt paragrafens tredje stycke får länsstyrelsen meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 6 § miljöbalken får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång om det behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Enligt 7 kap. 30 § första stycket miljöbalken jämfört med 22 § första meningen förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. får länsstyrelsen meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Beskrivning av området

Området ligger på södra sidan av sjön Ekaren, mellan Ockelbo och Lingbo. Vid slutet av 1800-talet fanns i området en fäbodvall, med tillhörande fäbodstuga som numera ligger på en avstyckad tomt. Förutom som betesmark brukades skogen för visst virkesuttag. Större delen av området har klarat sig undan sentida skogsbruk, och har därmed fått utvecklas fritt under lång tid, vilket lett till god förekomst av naturskogsstrukturer. I området finns allmänt till rikligt med gamla senvuxna granar och granlågor. I andra delar av området finns inslag av 200 åriga tallar och rikligt med asp. Västra delen av reserattet är mer påverkat genom vedtäkt, gallring och gamla körvägar, men även denna del har stor potential att utveckla fina naturvärden inom en relativt snar framtid.

Genom hela området går en stig i öst-västlig riktning. Stigen är troligtvis en gammal fäbodstig. Vid Ekarens utlopp i söder mot Översäljaren har det länge

funnits en gångbro som passerar strömmen och en rastplats. Området har stor potential att bli ett populärt utflyktsmål.

Bedömning

Området behöver skyddas för att tillgodose behovet av orörda skogsområden och för att bevara skogslevande djur och växter. Området bidrar därmed till att uppfylla miljö kvalitetsmålet "Levande skogar" samt "Ett rikt växt och djurliv" och är ett bra exempel på den typ av områden som ska prioriteras enligt länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län (länsstyrelsens rapport 2006:19-21).

Trollbergets naturreservat ligger på två fastigheter med hög andel nyckelbiotop registrerade av Skogsstyrelsen. Naturvärdena är mycket höga jämfört med de annars hårt brukade skogarna i Gästrikland. Området ingår inte i värde trakt, utan ligger istället i ett landskap där äldre skog blir mer och mer sällsynt. Området omfattas inte av någon detaljplan, riksintressen eller andra skydd.

Enligt den kommunomfattande översiktsplanen för Ockelbo kommun som antogs 2013-05-06, ingår naturreservatet i ett område för skogsbruk. Bildandet av naturreservatet överensstämmer således inte med kommunens översiktsplan. Enligt översiktsplanen finns även ett område utpekade som mineralisering inom reservatsområdet (förekomst av järnoxid; Fe, Fe-Mn). Enligt SGUs rapport *Malmer, industriella mineral och bergarter i Gävleborgs län, 2009*, finns även en mindre, obetydlig skärpning av silver (se skötselplanens stycke om geovetenskapliga bevarandevärden). Ett av kommunens mål för täktverksamhet och mineralförekomster är att: "vid konflikt mellan täktverksamhet och andra intressen som vattenförsörjning, skogsbruk, rörligt friluftsliv, kulturminnesvård, landskapsbild, naturvård, fiske och bebyggelse ska alltid de senare prioriteras."

Kommunen har pekat ut områden med höga naturvärden (som var kända i Länsstyrelsens rapport från 1997; Värdefull natur i Gävleborg.) Vid den tidpunkten var inte de höga naturvärdena i detta område kända. Om områdets naturvärden hade varit kända hade området sannolikt varit utpekade som område för natur och/eller friluftsliv i översiktsplanen, i likhet med många andra områden av samma karaktär. I miljöprogrammet för Ockelbo kommun, antagen 2013-06-17, finns målformuleringen (nr 12): "Stora opåverkade områden skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdenas karaktär", och i programmet anges även att ett tillvaratagande av skogen och vad den har att ge är viktiga frågor för kommunen. Länsstyrelsen gör därför bedömningen att naturreservatet inte motverkar intentionerna i kommunens översiktsplan och miljöprogram. Denna bedömning gör även Ockelbo kommun i sitt remisstyrande.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Det är därför enligt länsstyrelsens bedömning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Att så sker bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdena enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Vid denna avvägning, enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, har länsstyrelsen funnit att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som genom reservatsföreskrifterna gjorts i rätten att använda mark- och vattenområden är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet. De inskränkningar som görs enligt 7 kap. 5 § miljöbalken går inte längre än vad som krävs för att långsiktigt uppfylla syftet med reservatet. Det intrång som markägaren förväntas tåla enligt 7 kap. 5 § miljöbalken bedöms stå i proportion till det skötselbehov och det behov av information som behövs för att bevara områdets biologiska värden och informera allmänheten om att området är skyddat. Länsstyrelsen har beaktat proportionalitetsprincipen.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och för allmänheten är så stora att de överväger de negativa effekterna som kan uppstå för allmänheten och för berörda fastighets- och sakägare.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte (7 kap. 26 § miljöbalken). Enligt 7 kap. 7 § sista stycket miljöbalken gäller att beslut om dispens får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom naturreservatet syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6 och 10 §§ skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas inom naturreservatet.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 7.

Beslut i ärendet har fattats av länsrådet Veronica Lauritzsen. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetschefen Ann Gudéhn, juristen Caroline Näslund, biologen Martina Kluge, biologen Klas Andersson och biologen Ida Svartholm, varav den sistnämnda har varit föredragande.

Veronica Lauritzsen

Ida Svartholm

Bilagor:

1. Beslutslista
2. Översiktskarta
3. Skötselplan
4. Föreskriftskarta
5. Brytpunktskarta
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

Trollbergets naturreservat Beslutskarta

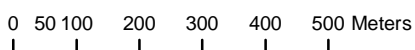

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Beslutskarta för Trollbergets naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Skala 1:12 000

Centrumkoordinater E: 595102 N: 6763551

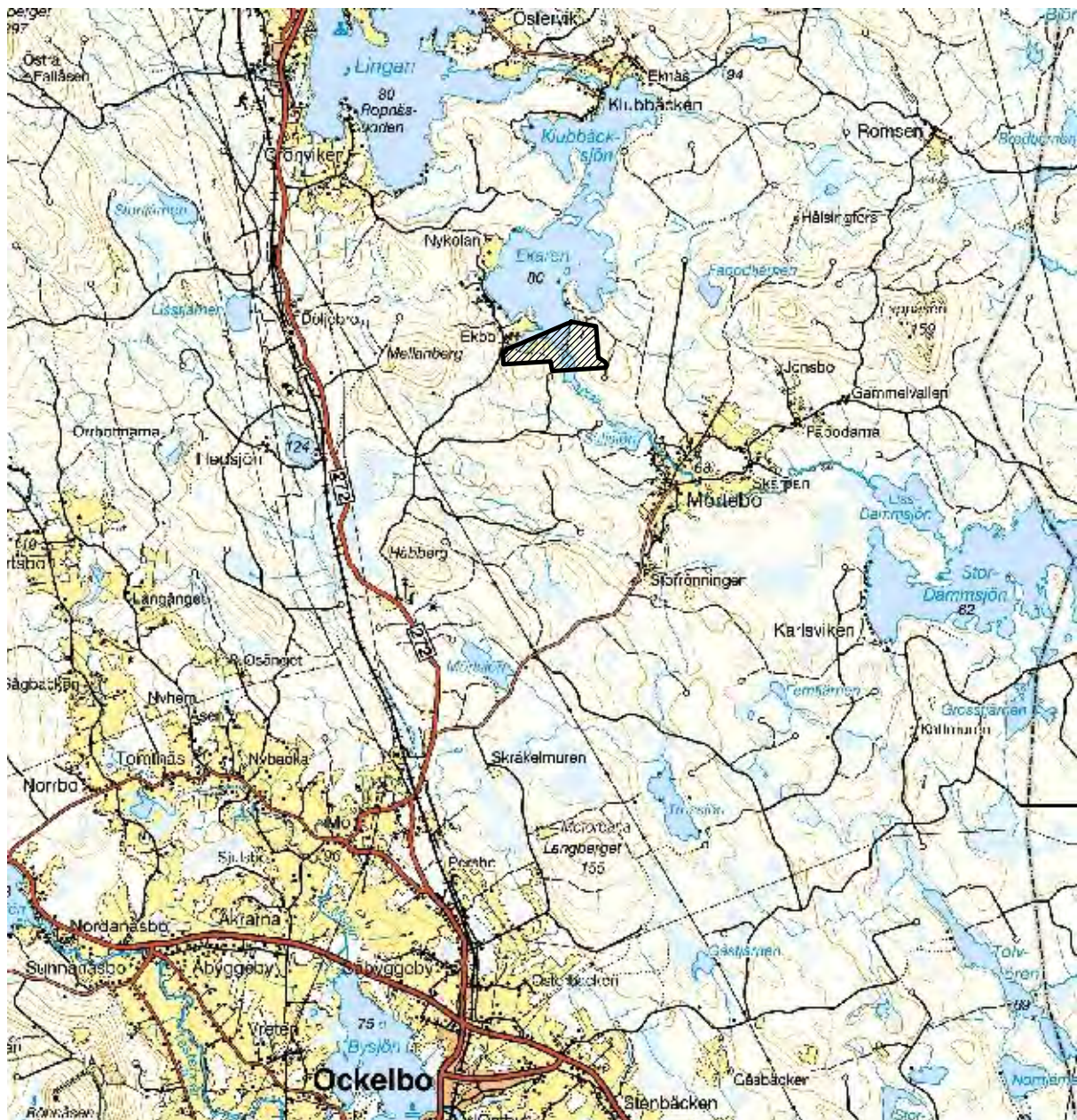
© Lantmäteriet

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	010 - 225 10 00	010 - 225 11 50	gavleborg@lansstyrelsen.se

Trollbergets naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Centrumkoordinater E: 595102 N: 6763551

Skala 1:100 000

 Trollbergets naturreservat

0 0,5 1 2 3 4 5 Kilometer

© Lantmäteriet

Naturvårdsenheten

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR TROLLBERGETS NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

I skötselplanen anges målen med naturreservatet och de ska ligga till grund för dess vård och skötsel. Naturreservatet ska utmärkas genom förvaltarens försorg enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativa data

Objektnamn	Trollbergets naturreservat
NVR-id	21-2031349
Län	Gävleborg
Kommun	Ockelbo
Arealer (från VIC Natur):	Total areal 70,7 ha Därav landareal 58,8 ha Produktiv skogsmark 58,1 ha Naturskog* ca 44 ha *Areal från Länsstyrelsens naturskogsinventering
Naturtyper landareal (enligt Metrias naturtypskartering KNAS):	Tallskog 8,1 ha Granskog 13,8 ha Barrblandskog 12,3 ha Barrsumpskog 1,2 ha Triviallövskog 7,1 ha Sjöar och vattendrag 11,9 ha Övrigt 2,8 ha
Prioriterade bevarandevärden:	
Markslag	Skog
Naturtyper	Barrblandskog, tallskog, granskog, lövskog

Strukturer	Död ved, gamla grova träd, gamla lövträd
Växt- och djursamhällen	Arter knutna till gammal, naturskogsartad skog. Fåglar, vedsvampar, mossor, lavar
Arter	Rynkskinn (<i>Phlebia centrifuga</i> , NT) Tallticka (<i>Phellinus pini</i> , NT) Ullticka (<i>Phellinus ferrugineofuscus</i> , NT)
Friluftsliv	Upplevelse, friluftsliv, rekreation
Bebyggelse och anläggningar	Bro, parkeringsplats, rastplats (ilägningsplats för båtar)

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

De tidigaste spåren av människor i Ockelbotrakten består av fynd som kan dateras till stenåldern (ca 3000 f.Kr). Under den tiden var Ekbo täckt av Litorinahavet. Strandvallar från detta hav finns kvar idag på Mellanberg, drygt 2 km NV från Trollberget och på en högre nivå än Trollberget.

Längs ådalar och sjöstränder växte så småningom den bebyggelse fram som var kopplad till fäbodväsen och foderfångst. Under 1600-talet skedde en invandring från Finland. Boskapsskötsel samt jakt och fiske har sannolikt tidigt tillhört basnäringarna i socknen.

Vid slutet av 1800-talet ingick Trollberget i en fäbodvall tillhörande Emma-Christina och Per Petterssons gård i Mo by. Den tillhörande fäbodstugan ligger numera på en avstyckad tomt. Även inom området, inte långt från Stråckbron, fanns en lada och en liten äng där man slog och hässjade hö inför vintern. Ängen är numera igenvuxen.

Förutom som betesmark brukades skogen för visst virkesuttag. Virket forslades över isen med häst och vagn. Det finns även en gammal kolbotten i området. En gammal skogskoja som använts vid jakt och fiske står fortfarande kvar vid reservatets bildande, men är i så dåligt skick att den kommer behöva tas bort.

Det finns även uppgifter om att man har letat efter silver i området. Enligt N.-G. WIK m.fl. (2009) finns en beskrivning av ”Trollbergets silvergruva” från 1895 vid sjön Ekarens södra ände. Namnet Trollberget stämmer in bra på denna uppgift då man förr i tiden trodde att det i vissa berg fanns troll som skyddade och samlade på silver och andra rikedomar.

Större delen av området har klarat sig undan sentida skogsbruk, och har därmed fått utvecklas fritt under lång tid, vilket lett till god förekomst av naturskogsstrukturer.

1.3 Områdets bevarandevärden

1.3.1 Biologiska bevarandevärden

Skogen i området har beståndsåldrar på drygt 100 år och inslag av äldre träd, främst tall, kring 200 år. Det finns bitvis gott om lövträd, framförallt asp, med grova dimensioner. Stora delar av området är registrerat som nyckelbiotop eller naturvärde av Skogsstyrelsen. Områdets sydöstra del är blötare och består av äldre granskog. Denna del, öster om vattendraget, har bitvis mycket gott om liggande död granved. En stor del av lågorna kommer från en stormfällning i början av 2000-talet. Ett antal rödlistade arter knutna till död granved är påträffade, bland annat rynkskinn (*Phlebia centrifuga*) och ullticka (*Phellinus ferrugineofuscus*). I nordöstra delen av området växer ett antal riktigt grova aspar och under dessa växer även riktigt med yngre asp.

Uppe på Trollbergets båda toppar i den västra delen av området växer äldre hållmarkstallskog med gott om gamla tallar och här finns fynd av tallticka (*Phellinus pini*).

1.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Det finns uppgift om lösfynd av stenyxor samt två stenmejslar inom reservatsområdet (RAÄ 58, Ockelbo socken). Det finns dessutom ytterligare fynd från stenåldern på den västra sidan av sjön Ekarens stränder. Fynd av stenyxor gjordes av lantbrukaren Jonas Andersson under harvning på hans ägor (Mo 6:42) under 1940-talet. Då området låg under vatten under stenåldern, kan man anta att stenåldersmänniskor tappat sina yxor från de kanoter de satt i under färd i arkipelagen.

Reservatsområdet är senare präglad av kulturhistorisk användning från 1900-talets fäbod och kolning. Fäboden på fastigheten som angränsar till reservatet som varit etablerad sedan 1845, har behållits och skötts i samma släkt (sedan 1970-talet av Gösta Granström, som fortfarande äger fastigheten).

1.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Inom reservatet finns ett 2,5 m djupt, torrlagt schakt, brant nedskuret men inte inhägnat. "Trollbergets silvergruva" omnämns i en rapport från 2009 (N.-G. WIK m.fl.), men att denna gruva vid sjön Ekarens södra ände endast är en mindre, obetydlig skärpning. Vid den inventering som gjordes 2009 konstaterades att schaktet har en cirkelform med ungefär 2 m diameter och väggarna utgörs av medelkornig amfibolit som är starkt mörkgrönfärgad och på några ställen är ytan belagd med en rostbrun färg till följd av ingående svavelkis och kopparkis. Sulfidmineralen uppträder dock i mycket underordnad

mängd och ett knackprov från ena väggen innehöll bara 93 ppm Cu och 1,90 % Fe medan silverhalten (Ag) var <0,2 ppm.

Det finns inga hällar blottade i den intilliggande terrängen och den lilla varphögen är helt överväxt. Några hundratal meter norr om skärpningen finns dock ett större hållområde där bergarten huvudsakligen är en amfibolit, men även mer gabbroliknande varieteter påträffas här och var.

Vid Trollbergets strand (östra udden) ska det finnas en intressant sten som syns från sjösidan. Stenen liknar en miniversion av de jättegrytor som är ett resultat av inlandsisens nötning i isälvar på andra håll i landet.

1.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Området är av stort intresse för friluftslivet. Naturreservatet ligger relativt lättillgängligt och är ett trevligt utflyktsmål. På den östra sidan av finns en rastplats med några enkla bänkar och en eldstad. Enligt uppgift ska rastplatsen ha ordningsställts för en tidigare kanotled.

1.4 Källförteckning

- Länsstyrelsens inventering av området, 2012, Länsstyrelsen i Gävleborg
- Skogsstyrelsen, Information om nyckelbiotoper (www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor)
- N.-G. WIK m.fl. Malmer, industriella mineral och bergarter i Gävleborgs län, 2009, Rapporter och meddelanden 130, Sveriges geologiska undersökning.
- Skriftlig beskrivning av området: Trollberget – några tankar kring ett framtida naturreservat. Per-Arne Granström, 14 april 2013
- Remissvar Trollbergets naturvårdsreservat, Gösta Granström, 25 mars 2015

PLANDEL

2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Naturreservatet är indelat i 3 skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Naturskog och annan skog med fri utveckling.
- 2: Ungskog
- 3: Information och friluftsliv.

En liten del av sjön Ekaren och övre delen av Översäljaren ingår i naturreservatet, främst av arronderingsskäl. Ingen skötsel av vattenområdet planeras.

Skötselplanens skötselområde 1: Naturskog och annan skog med fri utveckling, ca 54 ha

Skogen i området består till stora delar av naturskog som inte behöver skötsel. Större delen av reservatet domineras av gran och framförallt reservatets sydöstra del består av gammal granskog. På trollbergets båda toppar dominerar tall, medan det finns ett stort inslag av lövträd, framförallt asp i nordöstra delen av området.

Målbild

Barrskog som utvecklas fritt genom intern dynamik och blir gradvis alltmer naturskogsartad genom att mängden död ved, gamla träd etc. tilltar. Arealerna av angivna naturtyper förändras mycket lite och enbart som en följd av naturliga processer. I områdets nordöstra del finns aspar i olika åldrar.

- Utbredningen av naturskog och naturskogsartad skog är oförändrad.
- Strandlinjen mot sjön påverkas inte negativt av någon mänsklig aktivitet som sker inom naturreservatet.

Skötselåtgärder

Inga skötselåtgärder är för närvarande planerade i området. Naturvärdena kvarstår eller förstärks genom fri utveckling.

I framtiden kan det vid förändrade förhållanden bli aktuellt att utföra skötselåtgärder som syftar till att bevarandemålen uppfylls. Det finns i dagsläget ingen anledning att gå in och gynna asp genom aktiv skötsel och det är svårt att bedöma om det kommer att behövas i framtiden. Om 15-20 år kan det vara lämpligt att se över behov av skötsel för att gynna eller säkerställa utvecklingen av lövträd, då särskilt asp.

Skötselplanens skötselområde 2: Ungskog, ca 5 ha

I östra delen av reservatet finns ett mindre område med ungskog. Enstaka äldre aspar har lämnats vid avverkningen, men i övrigt består området av ung gran och björksly.

Målbild

Uppvuxen skog som får bli allt äldre och med tiden gradvis utvecklar naturvärden. Målbilden är att området ingår i skötselområde 1.

Skötselåtgärder

Röjning med syfte att gynna lövträden kan genomföras i området, om ett behov av detta bedöms finnas. I annat fall lämnas området utan åtgärder.

Skötselplanens skötselområde 3: Information och friluftsliv

Genom hela området går en stig från väster till öster. Vid Ekarens utlopp i söder mot Översäljaren har det funnits en gammal gångbro, Stråkbron, som ska återuppbyggas. På den östra sidan av bron finns en rastplats med några enkla bänkar och en eldstad, och en bit upp i skogen finns ett rödmålat dass. På västra sidan av bron finns en gammal skogskoja som är i mycket dåligt skick.

Målbild

- Naturreservatets gränser är tydligt markerade.
- Minst en väl underhållen informationsskylt med beskrivning av naturreservatet finns.
- Parkeringsplatsen och stigen är väl underhållna.
- Rastplats och bro i reservatet är i gott skick.

Skötselåtgärder

Markering av områdets gränser, uppsättning och underhåll av informationsskyltar. En informationsskylt sätts upp vid parkeringsplatsen/entrén och en skylt kan även sättas upp vid rastplatsen. Det är viktigt att besökarna får information om områdets naturvärden och om områdets historik, förslagsvis kulturhistorisk markanvändning och/eller information om den postglaciala havsnivåhöjning och landhöjning som resulterade i den serie av sjöar och hav, bland annat Littorinahavet, som nu lett fram till dagens Östersjön.

Befintlig stig som går genom reservatet markeras och en ny stigsträcka anläggs innanför den norra reservatsgränsen för att binda ihop stigarna med varandra och på det sättet skapa en slinga. Stigarna röjs/underhålls vid behov.

Vägen som leder in i reservatet från väster underhålls/rustas upp och i anslutning till entrén i väster anläggs en ny parkeringsplats.

Den anläggningsplats/iläggingsplats för båtar som ligger i stugviken, vid västra infartsvägen, ska även i fortsättningen kunna användas för att ta upp/lägga i båtar och kanoter. I samband med att parkeringsplatsen anläggs rustas även vägsträckan ner till vattnet och området kring iläggingsplatsen röjs för att hållas öppen och tillgänglig. En flytbrygga får läggas i efter överenskommelse (i samarbete med Ockelbo kommun).

Den befintliga rastplatsen inne i reservatet intill strömmen behöver rustas upp och det finns planer på att göra detta i samarbete med Ockelbo kommun. Det ska finnas möjlighet att använda sig av bänkar och eldstad, som är i gott skick. Eventuellt kan ett vindskydd sättas upp, i samarbete med kommunen.

Istället för den gamla Stråkbbron som fanns över strömmen ska en ny bro anläggas, som efter uppförandet hålls i gott skick.

Den gamla skogskojan som är i mycket dåligt skick plockas ner och tas bort (alt. eldas upp) för att inte utgöra en säkerhetsrisk. Även det gamla dasset som finns i anslutning till rastplatsen bör plockas bort på grund av sanitetsregler.

Rastplatsen ska även läggas in i det nätverk av rast- och landstigningsplatser avsedda för kanotister som finns i Gästrikland. För att kunna anlägga kanoter och ta sig i land får eventuellt någon slags brygga även läggas vid rastplatsen, i samarbete med kommunen.

3. Uppföljning

Mer information om Länsstyrelsens uppföljning finns i ”Uppföljning av skyddade områden i Gävleborgs län - policy och översiktlig plan, 2012”.

3.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsens personal eller andra av länsstyrelsen anlitate entreprenörer ansvarar för dokumentation och rapportering till länsstyrelsen av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker.

3.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 6:e år för:

- Gränsmarkeringar
- Informationsskylt
- Stigar

- Rastplats

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 12:e år för:

- Utbredning av naturtyper (areal)
- Trädslagsfördelning

Uppföljning av areal görs inom Gävleborgs läns samlade uppföljning av skyddade områden, enligt fastställd policy och översiktlig plan. För att följa upp bevarandemålen används målindikatorer. De målindikatorer som används vid uppföljningen anges i separat uppföljningsplan för området. Planering och data kring uppföljningen läggs in och finns sedan tillgängligt i VicNatur/SkötselDos.

4. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Prioritet	Finansiering
Markering och underhåll av naturreservatets gränser	Initialt och efter behov	Naturreservatets gränser	1	Skötselanslaget
Informationsskyltar sätts upp och underhålls	Initialt och efter behov	Vid entré och eventuellt vid rastplats	1	Skötselanslaget
Röjning och markering av stig	Initialt och efter behov	Se karta sidan 10	2	Skötselanslaget
Uppförande av ny gångbro	Snarast möjligt	Se karta sidan 10	1	Skötselanslaget
Anläggning och underhåll av parkeringsplats	Initialt och efter behov	Se karta sidan 10	2	Skötselanslaget
Röjning av ungskog	Eventuellt, om behov finns	Skötselområde 2	3	Skötselanslaget

Eventuell anläggning och underhåll av iläggingsplats och brygga för båtar och kanoter	Initialt och efter behov	Intill parkering och möjligtvis intill Stråkbron/rastplats	(3)	I samarbete med Ockelbo kommun (enligt avtal)
Underhåll av anläggningar; rastplats och eldstad	Vid behov	Intill Stråkbron, se karta sidan 10	(2)	I samarbete med Ockelbo kommun (enligt avtal)

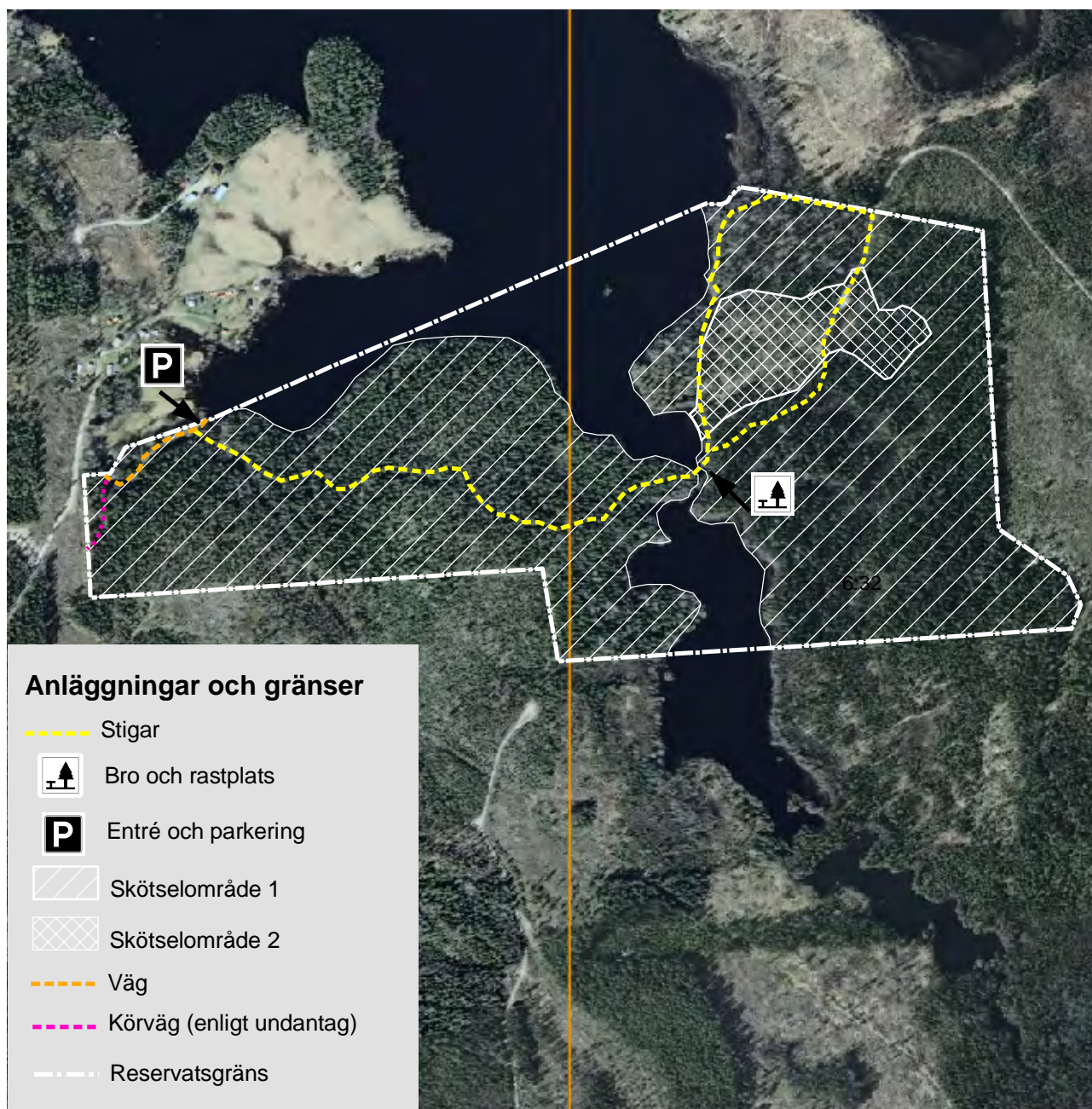
5. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare, men bör löpande ses över och revideras vid behov. Om inte tidigare så kan det vara lämpligt att skötselplanen revideras om 15 år.

Trollbergets naturreservat Skötselkarta

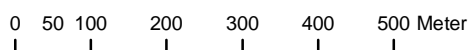

Bakgrundskarta: Ortofoto

Karta tillhörande skötselplan för Trollbergets naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Skala 1:10 000

Centrumkoordinater N: 6763552 E: 595102

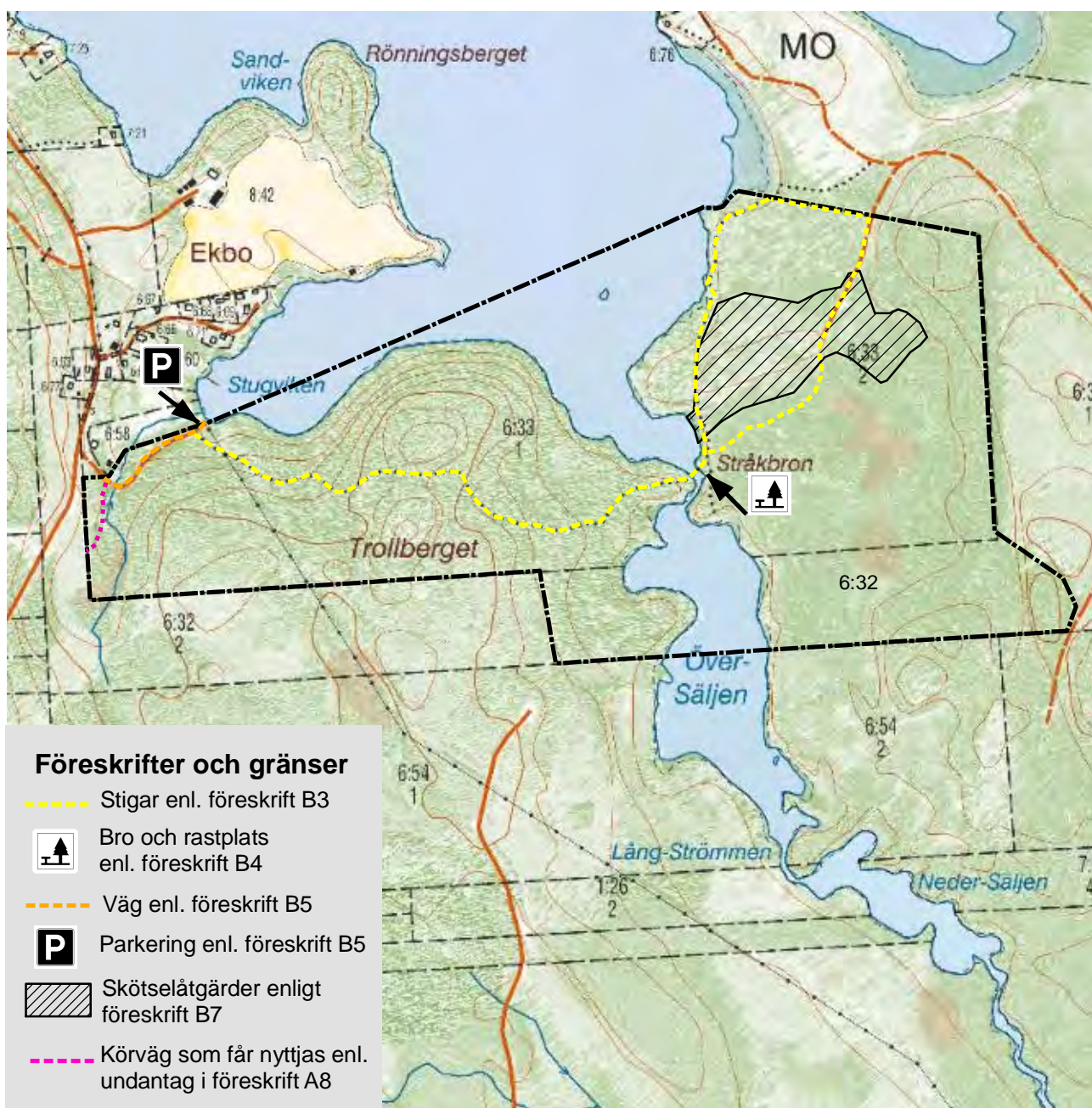

© Lantmäteriet

Trollbergets naturreservat Föreskriftskarta

Föreskrifter och gränser

- Stigar enl. föreskrift B3
- Bro och rastplats enl. föreskrift B4
- Väg enl. föreskrift B5
- Parkering enl. föreskrift B5
- Skötselåtgärder enligt föreskrift B7
- Körväg som får nyttjas enl. undantag i föreskrift A8

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Föreskriftskarta för Trollbergets naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Skala 1:10 000

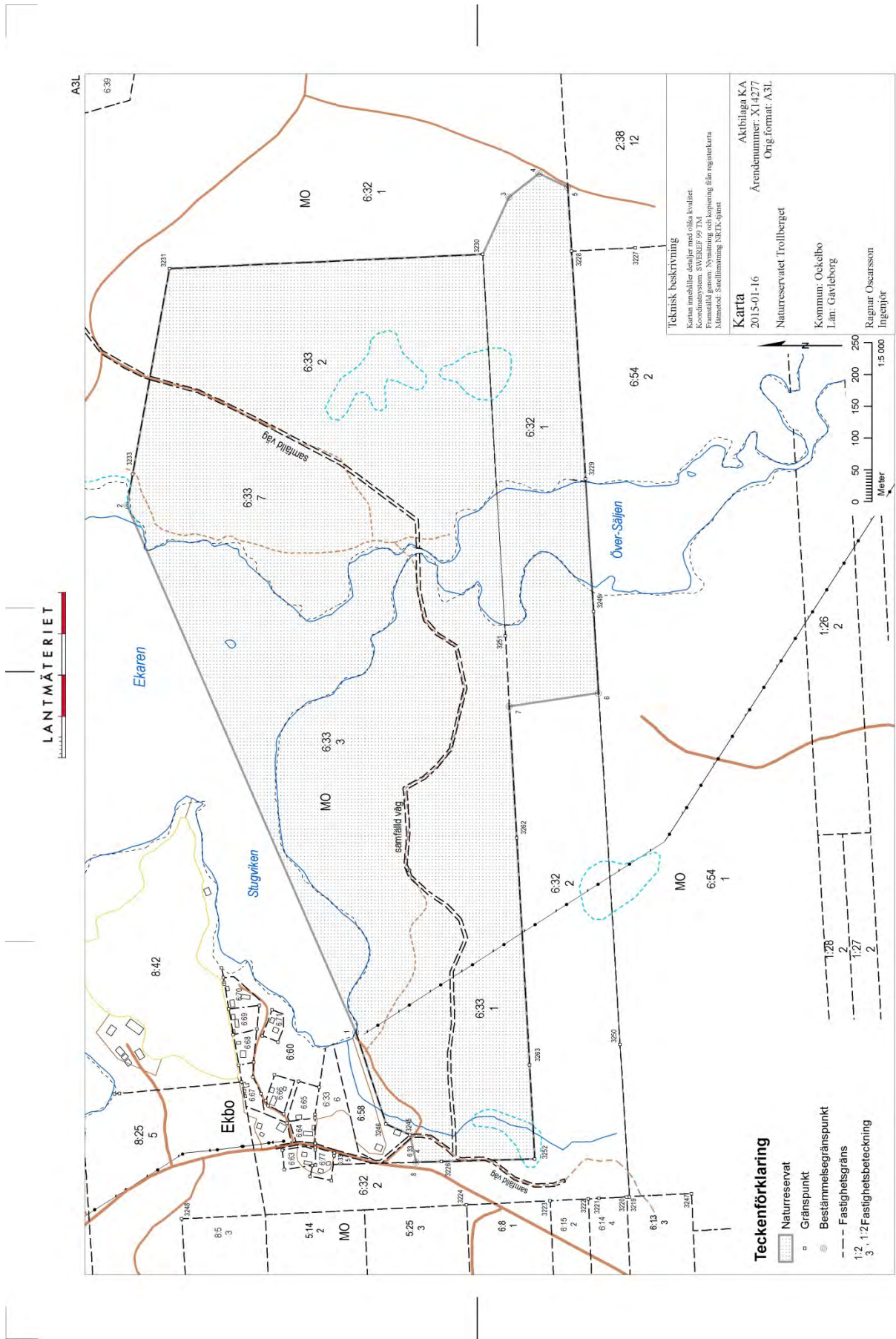
Centrumkoordinater N: 6763552 E: 595102

0 50 100 200 300 400 500 Meter

--- Naturreservatsgräns

© Lantmäteriet

LANTMÄTERIET

A3L

6.39

MO 6.32 1

6.33 2

6.33 7

Ekaren

Slugviken

MO 6.33 3

MO 6.32 2

MO 6.32 2

MO 6.32 2

MO 6.32 1

6.32 1

6.32 1

Över-Säljen

MO 6.32 2

MO 6.54 1

MO 6.32 2

MO 6.32 2

MO 6.32 2

2.38 12

6.54 2

1.26 2

1.28 2

1.27 2

1.26 2

1.27 2

1.26 2

1.26 2

Teknisk beskrivning
 Kartan innehåller detaljer med olika kvalitet.
 Koordinatssystem: SWE2011/99 T.M.
 Framställt genom: Nyutvärdering och kopiering från registerkarta
 Mätmetod: Satellitmätning NRTK-tjänst

Karta
 2015-01-16
 Aktbilaga KA
 Arendenummer: XI4277
 Orig.format: A3L

Naturservatet Trollberget
 Kommun: Ockelbo
 Län: Gävleborg
 Ragnar Oscarsson
 Ingenjör

Teckenförklaring

- ▭ Naturservat
- Gränspunkt
- ⊙ Bestämmelegränspunkt
- - - Fastighetsgrän
- 1,2 Fasighetsbeteckning
- 3 1,2 Fasighetsbeteckning

0 50 100 150 200 250
 Meter

1:5 000

1:28 2

1:27 2

1:26 2

1:26 2

1:27 2

1:26 2

1:26 2

1:26 2

Teknisk beskrivning

2015-01-16

Ärendenummer

X14277

Ingenjör

Ragnar Oscarsson

Punktnummer	Norr(N)	Öst(E)	Markering
Bestämelsegränspunkter			
1	6763600.38	594444.53	Omarkerad
2	6763960.55	595273.54	Omarkerad
3	6763359.25	595758.82	Rör i sten
4	6763312.12	595796.04	Rör i mark
5	6763266.87	595774.23	Rör i sten
6	6763218.36	594978.23	Rör i sten
7	6763358.81	594957.20	Rör i mark
8	6763505.41	594239.95	Rör i sten
Gränspunkter			
3226	6763465.81	594241.00	Råsten
3227	6763160.35	595679.25	Råsten
3228	6763260.76	595673.89	Råsten
3229	6763238.94	595315.55	Råsten
3230	6763400.56	595668.91	Råsten
3231	6763893.65	595646.43	Råsten
3233	6763951.72	595322.76	Råsten
3245	6763515.04	594283.06	Råsten
3246	6763553.00	594300.07	Råsten
3249	6763226.21	595107.02	Råsten
3250	6763184.62	594425.49	Råsten
3251	6763365.08	595068.48	Råsten
3252	6763318.63	594244.91	Träpåle
3262	6763347.14	594750.32	Råsten
3263	6763327.00	594393.18	Råsten
Framställd	Nymätning och kopiering från registerkarta		
Mätmetod	Satellitmätning NRTK-tjänst		
Kvalitet	0,05 - 1,00 meter		

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det *skriftligen* hos **Regeringen, miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till Länsstyrelsen, 801 70 Gävle.

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

Ni skall i överklagandet ange vilket beslut Ni överklagar, vilken ändring Ni vill ha och vilka skäl Ni har för ändringen.

Ange Ert namn samt skriv under överklagandet.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Länsstyrelsen, telefon 010-225 10 00

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Fiskeriverket får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).